C/2024/504

23.1.2024 г.

P9_TA(2023)0234

Споразумение за партньорство и сътрудничество между ЕС и Малайзия (резолюция)

Незаконодателна резолюция на Европейския парламент от 14 юни 2023 г. относно проекта на решение на Съвета за сключване от името на Съюза на Рамковото споразумение за партньорство и сътрудничество между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и правителството на Малайзия, от друга страна (11714/2022 — C9-0430/2022 — 2022/0221M(NLE))

(C/2024/504)

Европейският парламент,

— като взе предвид Решение на Съвета относно сключването от името на Съюза на Рамковото споразумение за партньорство и сътрудничество между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и правителството на Малайзия, от друга страна (11714/2022),

— като взе предвид искането за одобрение, представено от Съвета в съответствие с член 209 и член 218, параграф 6, втора алинея, буква а), точка iii) от Договора за функционирането на Европейския съюз (C9-0430/2022),

— като взе предвид проекта на Рамковото споразумение за партньорство (РСП) и сътрудничество между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и правителството на Малайзия, от друга страна (11732/2022),

— като взе предвид съвместните съобщения на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 16 септември 2021 г. относно стратегията на ЕС за сътрудничество в Индийско-Тихоокеанския регион (JOIN(2021)0024) и от 1 декември 2021 г. относно Global Gateway (JOIN(2021)0030),

— като взе предвид своите резолюции от 7 юни 2022 г. относно ЕС и предизвикателствата, свързани със сигурността в региона на Индийския и Тихия океан ([1]), и от 5 юли 2022 г. относно стратегията за региона на Индийския и Тихия океан в областта на търговията и инвестициите ([2]),

— като взе предвид съвместното изявление на държавните и правителствените ръководители, прието на юбилейната среща на върха ЕС–Асоциацията на народите от Югоизточна Азия (АСЕАН), проведена в Брюксел на 14 декември 2022 г,

— като взе предвид своята резолюция от 3 октомври 2017 г. относно политическите отношения между Европейския съюз и АСЕАН ([3]),

— като взе предвид Споразумението за сътрудничество между Европейската икономическа общност и Индонезия, Малайзия, Филипините, Сингапур и Тайланд, държави — членки на Асоциацията на народите от Югоизточна Азия, подписано на 7 март 1980 г. ([4]), което представлява правната рамка за отношенията между ЕС и АСЕАН,

— като взе предвид Втория факултативен протокол към Международния пакт за граждански и политически права от 15 декември 1989 г., целящ премахване на смъртното наказание,

— като взе предвид Международния пакт за икономически, социални и културни права от 16 декември 1966 г. и неговия факултативен протокол,

— като взе предвид Конвенцията на ООН против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унизително отнасяне или наказание от 10 декември 1984 г. и нейния факултативен протокол,

— като взе предвид Международната конвенция за защита на всички лица от насилствено изчезване от 23 декември 2010 г.,

— като взе предвид Конвенцията на ООН за бежанците от 1951 г. и протокола към нея от 1967 г.,

— като взе предвид конвенциите на Международната организация на труда (Конвенциите на МОТ),

([1]) ОВ C 493, 27.12.2022 г., стр. 32.
([2]) ОВ C 47, 7.2.2023 г., стр. 15.
([3]) ОВ C 346, 27.9.2018 г., стр. 44.
([4]) ОВ L 144, 10.6.1980 г., стр. 2.

— като взе предвид Римския статут на Международния наказателен съд от 17 юли 1998 г.,

— като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права 16 декември 1966 г. и нейния факултативен протокол,

— като взе предвид своите резолюции от 11 септември 2013 г., съдържащи препоръка до Съвета, Комисията и Европейската служба за външна дейност относно преговорите за споразумение за партньорство и сътрудничество между ЕС и Малайзия ([5]), от 17 декември 2015 г. относно Малайзия ([6]) и от 18 януари 2023 г. относно правата на човека и демокрацията по света и политиката на Европейския съюз в тази област — годишен доклад за 2022 г. ([7]),

— като взе предвид член 105, параграф 2 от своя Правилник за дейността,

— като взе предвид писмото на комисията по земеделие и развитие на селските райони,

— като взе предвид доклада на комисията по външни работи (A9-0194/2023),

А. като има предвид, че ЕС и Индийско-Тихоокеанският регион са неразривно свързани с оглед на взаимозависимостта на своите икономики и общите си глобални предизвикателства;

Б. като има предвид, че Парламентът изрази твърд ангажимент да подкрепя АСЕАН като централна организация за регионално сътрудничество; като има предвид, че Малайзия е член основател на АСЕАН и изигра решаваща роля за улесняване на цялостния ѝ напредък;

В. като има предвид, че през 2022 г. ЕС и АСЕАН отбелязаха своята 45-а годишнина от дипломатическите отношения; като има предвид, че лидерите на ЕС и АСЕАН потвърдиха в съвместно изявление, направено на юбилейната среща на високо равнище на 14 декември 2022 г., че ЕС и АСЕАН са стратегически партньори с общ интерес в един мирен, стабилен и просперираш регион;

Г. като има предвид, че настоящото сътрудничество между ЕС и Малайзия се основава на Споразумението за сътрудничество между ЕС и АСЕАН от 1980 г.; като има предвид, че Малайзия е близък партньор на ЕС от дълго време;

Д. като има предвид, че през 2004 г. Съветът упълномощи Комисията да договори индивидуално СПС с Малайзия;

Е. като има предвид, че ЕС и Малайзия започнаха преговори за СПС през февруари 2011 г. и приключиха на 12 декември 2015 г.;

Ж. като има предвид, че на 5 август 2016 г. проектите на решения на Съвета относно подписването и сключването на СПС бяха представени на Съвета като споразумение „само ЕС“ между Европейския съюз и Малайзия; като има предвид, че на 17 март 2017 г. Комитетът на постоянните представители на правителствата на държавите — членки на Европейския съюз, изрази становището, че СПС следва да бъде подписано и сключено като „смесено“ споразумение;

З. като има предвид, че въпреки че Малайзия се съгласи СПС да бъде смесено, тя предпочете да не прилага споразумението временно;

И. като има предвид, че ЕС и Малайзия подписаха СПС на 14 декември 2022 г.;

Й. като има предвид, че със СПС се засилва сътрудничеството в широк спектър от области на политиката, включително правата на човека, неразпространението на оръжия за масово унищожение, противодействието на тероризма, борбата с корупцията и организираната престъпност, търговията, миграцията, околната среда, енергетиката, изменението на климата, транспорта, науката и технологиите, заетостта и социалните въпроси, образованието, селското стопанство и културата;

К. като има предвид, че двете страни по СПС между ЕС и Малайзия потвърдиха зачитането си на демократичните принципи и правата на човека, определени във Всеобщата декларация за правата на човека и в други релевантни международни инструменти в областта на правата на човека; като има предвид, че резултатите на Малайзия в областта на правата на човека продължават да бъдат проблематични;

Л. като има предвид, че институциите и органите на ЕС, включително Европейската служба за външна дейност, трябва да гарантират, че задълженията на ЕС и държавите членки в областта на правата на човека се прилагат последователно в общата външна политика и политика на сигурност на ЕС;

М. като има предвид, че новото правителство на единството на Малайзия е изправено пред сериозни предизвикателства при провеждането на демократични реформи, включително в областта на принципите на правовата държава, зачитането на правата на човека и преодоляването на дълбоката обществена поляризация;

([5]) ОВ C 93, 9.3.2016 г., стр. 89.
([6]) ОВ C 399, 24.11.2017 г., стр. 137.
([7]) Приети текстове, P9_TA(2023)0011.

Н. като има предвид, че Законът за противодържавната дейност на Малайзия и Законът за комуникациите и мултимедиите са използвани в някои случаи за ограничаване на свободата на словото, срещу членове на парламента на Малайзия; като има предвид, че свободата на изразяване на мнение и свободата на събранията в Малайзия понастоящем са обект на атаки, подпомагани от съществуването на широки и неясно формулирани закони, включително Закона за противодържавната дейност, Закона за печатните преси и публикации, както и раздели 504 и 505, буква б) от нейния Наказателен кодекс, които криминализират речта, която води до нарушаване на „обществения спокойствие“; като има предвид, че според различни доклади на защитниците на правата на човека малайзийските органи все по-често използват наказателни разследвания за тормоз на журналисти, активисти на гражданското общество, представители на академичните среди и обикновени граждани, като използват социалните медии;

О. като има предвид, че Малайзия не е подписала Конвенцията на ООН за бежанците от 1951 г.; като има предвид, че около 185 000 бежанци и лица, търсещи убежище, включително над 100 000 етнически мюсюлмани от общността рохингия, са регистрирани в Агенцията на ООН за бежанците (Върховния комисар на ООН за бежанците), но не са получили правен статут; като има предвид, че Малайзия експулсира бежанци обратно в Мианмар в явно нарушение на правото на убежище и на принципа на забрана за връщане;

П. като има предвид, че работниците мигранти представляват приблизително 20—30 % от работната сила на страната и често са жертви на принудителен труд и нарушения на правата на човека; като има предвид, че бежанците, лицата, търсещи убежище, и лицата без гражданство също са изправени пред висок риск от принудителен труд, тъй като им е отказан достъп до законна заетост поради непризнатия им статут; като има предвид, че наскоро бяха открити доказателства за наличието на принудителен и детски труд в Малайзия;

Р. като има предвид, че Малайзия не е страна, подписала Втория факултативен протокол към Международния пакт за граждански и политически права (МПГПП), целящ премахване на смъртното наказание,

С. като има предвид, че на 3 април 2023 г. парламентът на Малайзия одобри проект на закон, с който да се прекрати задължителното прилагане на смъртното наказание и да се ограничи смъртното наказание до тежки престъпления;

Т. като има предвид, че един за друг ЕС и АСЕАН са трети по големина търговски партньори; като има предвид, че ЕС е петият по големина търговски партньор на Малайзия, а Малайзия е третият по големина търговски партньор на ЕС в рамките на АСЕАН;

У. като има предвид, че преговорите за споразумение за свободна търговия между ЕС и Малайзия започнаха през 2010 г., но бяха спрени след седем кръга през 2012 г. по искане на Малайзия;

Стратегия на ЕС за Индийско-Тихоокеанския регион и стратегическо партньорство с АСЕАН

1. отбелязва, че Индийско-тихоокеанският регион има нарастващо стратегическо значение за Европа; потвърждава подкрепата си за стратегията на ЕС за сътрудничество в Индийско-Тихоокеанския регион;

2. Подчертава ангажимента на ЕС за свободен, отворен и основан на правила Индийско-Тихоокеански регион; отново заявява, че новата стратегия на ЕС за Индийско-Тихоокеанския регион трябва да бъде приложена бързо, така че да се даде на партньорите на ЕС в региона възможност за съвместно преодоляване на общите предизвикателства, за защита на основания на правила международен ред и за отстояване на ценностите и принципите, които ЕС и АСЕАН споделят; застъпва се за по-тясно сътрудничество с държавите от региона, включително по-специално с държавите от АСЕАН;

3. подчертава, че АСЕАН е стратегически партньор на ЕС в Индийско-Тихоокеанския регион; приветства юбилейната среща на върха ЕС — АСЕАН на 14 декември 2022 г.; изразява надежда, че изпълнението на съвместното изявление на лидерите на ЕС и АСЕАН ще доведе до по-тясно сътрудничество с държавите от Югоизточна Азия и по-специално с Малайзия; отново изтъква политическата стойност на силните двустранни отношения между АСЕАН и ЕС като цяло, и по-специално между Малайзия и ЕС;

4. отново призовава за бързо изпълнение на стратегията на ЕС за Global Gateway в координация със стратегията за Индийско-Тихоокеанския регион; подчертава геополитическата централна роля на този подход, който интегрира в подход „Екип Европа“ измеренията, ориентирани към устойчиво развитие, преобразяващи, укрепващи издръжливостта и основани на ценности; приветства обявяването на финансов пакет от 10 милиарда евро за ускоряване на инвестициите в инфраструктура в държавите от АСЕАН, по-специално по отношение на екологичния преход и устойчивата свързаност;

5. приветства факта, че лидерите на ЕС и АСЕАН потвърдиха отново взаимното си зачитане на принципите на суверенитет и териториална цялост, залегнали в Устава на Организацията на обединените нации; отново заявява, че агресивната война на Русия срещу Украйна е грубо нарушение на международното право; приветства факта, че Малайзия гласува в подкрепа на резолюциите на ООН в подкрепа на Украйна, включително резолюцията, в която се изисква Русия незабавно, изцяло и безусловно да изтегли всички свои военни сили от територията на Украйна в рамките на международно признатите си граници; насърчава Малайзия да насърчава зачитането на международното право, да подкрепя Украйна и да заеме ясна позиция срещу руската агресивна война срещу Украйна, включително в рамките на АСЕАН;

6. отбелязва, че Югоизточна Азия е сред най-рисковите региони в света по отношение на въздействието на глобалното затопляне; очаква свикването на първия диалог на равнище министри между АСЕАН и ЕС по въпросите на околната среда и изменението на климата през 2023 г.; отбелязва, че обсъждането на палмовото масло е предизвикателство в отношенията между ЕС и Малайзия;

СПС между ЕС и Малайзия

7. приветства сключването на СПС с Малайзия; счита, че това СПС предоставя солидна правна рамка за по-нататъшно укрепване на дългогодишните двустранни политически и икономически отношения и за обсъждане на въпроси от регионално и световно значение като насърчаването на демокрацията, правата на човека и международното правосъдие и укрепването на международната рамка за неразпространение на оръжия за масово унищожение, борбата срещу тероризма и срещу корупцията, наред с други;

8. подчертава, че едно модерно и ориентирано към бъдещето СПС трябва да осигури амбициозна рамка по отношение на сътрудничеството за борба с изменението на климата, както и по отношение на насърчаването на равенството между половете и правата на жените; призовава ЕС да постави тези аспекти в центъра на отношенията между ЕС и Малайзия при прилагането на СПС;

9. призовава малайзийските органи да променят дискриминиращите закони в областта на националността и гражданството, които подриват основните човешки права на жените, и да предприемат ефективни действия за справяне с дискриминацията срещу жените на работното място, включително дискриминацията при достъпа до възможности за назначаване, дискриминиращото третиране, липсата на отпуск по майчинство и неравното заплащане на мъжете и жените;

10. призовава страните да се ангажират да подкрепят изпълнението и прилагането на националното законодателство относно корпоративната надлежна проверка и корпоративната отчетност, да се споразумеят за по-конкретни задължения в контекста на оценките на въздействието върху устойчивото развитие, да обменят съответната информация, като например броя на разследванията, проверките и действията по правоприлагане, и да предоставят обучение или техническа помощ на дружествата относно корпоративната надлежна проверка и корпоративната отчетност;

11. подчертава, че страните се споразумяват да си сътрудничат в областите на науката, технологиите и иновациите, както и в секторите на зелените технологии, енергетиката и транспорта;

12. припомня, че СПС потвърждава ангажимента на страните да насърчават устойчивото развитие, да си сътрудничат за справяне с предизвикателствата на изменението на климата, както и на глобализацията, и да допринасят за постигането на договорените на международно равнище цели за развитие, по-специално за укрепване на глобалното партньорство за развитие, подновено в Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие; насърчава двете страни да увеличат усилията си за справяне с последиците от изменението на климата чрез приемане и прилагане на по-ефективни политики в областта на климата по отношение на енергийния преход и декарбонизацията;

13. подчертава ангажимента на страните за засилване на сътрудничеството за справяне с проблемите, свързани със смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към него, съгласно Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата; подчертава, че изпълнението на приложимите многостранни споразумения в областта на околната среда, включително Парижкото споразумение, следва да се взема предвид при всички дейности, предприети от страните в рамките на СПС;

14. подчертава, че Малайзия е изправена пред нарастващо влошаване на състоянието на околната среда в много региони, включително обезлесяване, загуба на биологично разнообразие и замърсяване на въздуха и водите; настоятелно призовава двете страни да поставят важен акцент върху решаването на тези въпроси в сътрудничеството си в борбата срещу тези проблеми;

15. приветства факта, че СПС подкрепя насърчаването на сътрудничеството в областта на образованието и културата, включително обмена между хората;

16. подчертава, че в член 1, параграф 1 от СПС се предвижда, че правата на човека и зачитането на укрепването на демократичните принципи, принципите на правовата държава и доброто управление съставляват съществени елементи на СПС; призовава за засилване на двустранното сътрудничество при насърчаването и защитата на правата на човека, по-специално по отношение на обмена на най-добри практики, образованието в областта на правата на човека, установяването на съдържателен и широкообхватен диалог за правата на човека и сътрудничеството в рамките на съответните органи на ООН по правата на човека; приветства Малайзия в този контекст за отправянето на постоянна покана за специалните процедури на Съвета на ООН по правата на човека на 26 февруари 2019 г.; насърчава Малайзия да покани специалния докладчик на ООН относно положението на защитниците на правата на човека за посещение в държава;

17. призовава отново малайзийските органи да отменят прекомерно широкообхватния Закон за противодържавната дейност и да приведат цялото законодателство, в това число Закона за предотвратяване на тероризма, Закона за печатната преса и публикациите, Закона за комуникациите и мултимедиите, Закона за мирните събрания, както и другите съответни разпоредби на наказателния кодекс, в съответствие с международните стандарти относно свободата на изразяване на мнение и свободата на събрания и защитата на правата на човека; отново призовава малайзийските органи да улеснят провеждането на мирни събрания и да гарантират сигурността на всички участници и тяхната свобода на изразяване;

18. отново изразява своята загриженост във връзка с приемането през 2016 г. на Закона за Съвета за национална сигурност, който предоставя извънредни правомощия на Съвета за национална сигурност и на силите за сигурност; отново призовава малайзийските органи да отменят този закон, който противоречи на международните стандарти в областта на правата на човека; подчертава, че необходимостта от защита на националната сигурност не може да пренебрегне задължението за защита на гражданските и политическите права;

19. отново призовава малайзийските органи да ратифицират и прилагат ключови международни конвенции за правата на човека, включително Международния пакт за граждански и политически права, Международния пакт за икономически, социални и културни права, Международната конвенция за премахване на всички форми на расова дискриминация и Римския статут на Международния наказателен съд;

20. призовава правителството на Малайзия незабавно да ратифицира и приложи всички основни конвенции на МОТ, включително относно синдикалната свобода и защитата на правото на синдикално организиране (№ 87), относно дискриминацията (№ 111) и относно здравословните и безопасни условия на труд (№ 155); приветства неотдавнашното ратифициране от Малайзия на Протокола от 2014 г. към Конвенцията за принудителния труд от 1930 г.; настоятелно призовава малайзийското правителство да предприеме решителни действия срещу принудителния труд, включително злоупотребите с домашните работници, и да забрани на работодателите да съхраняват паспорти без съгласието на служителите; насърчава малайзийските органи да увеличат усилията си за идентифициране на жертвите на трафик сред работниците в Китайската народна република (КНР) по инфраструктурни проекти, свързани с правителството на КНР;

21. изразява загриженост си относно положението на религиозните и етническите малцинства и коренните общности в страната; насърчава малайзийските органи да предоставят всеобхватна рамка за защита и подкрепа на всички малцинствени и коренни групи в страната, при надлежно зачитане на техните основни права, включително религиозна свобода и културни права;

22. осъжда широко разпространената дискриминация срещу ЛГБТИК + общността; призовава малайзийското правителство бързо да приеме правна рамка за защита на ЛГБТИК + общността от дискриминация, при пълно зачитане на основните права и в съответствие с международните стандарти;

23. изразява загриженост си относно положението на бежанците в Малайзия, по-специално по отношение на задържането и депортирането на бежанци и лица, търсещи убежище, в държави, в които те са изправени пред сериозни нарушения на правата на човека, включително бежанци от общността рохингия; осъжда бързото депортиране на хиляди граждани на Мианмар без оценка на техните молби за убежище или други нужди от закрила в нарушение на принципа на забрана за връщане; призовава малайзийските органи незабавно да спрат принудителното депортиране и бързо да предоставят на върховния комисар на ООН за бежанците достъп до центровете за задържане на имигранти; отново призовава малайзийските органи да подпишат и ратифицират Конвенцията за бежанците от 1951 г. и нейния Протокол от 1967 г.;

24. подчертава, че сътрудничеството в областта на миграцията трябва да се осъществява при пълно зачитане на международното право; призовава ЕС да насърчава, зачита и защитава международните стандарти в областта на правата на човека, и по-специално принципите на забрана за връщане и на доброволно връщане в сътрудничеството си с Малайзия в областта на миграцията;

25. приветства Малайзия за премахването на задължителното прилагане на смъртното наказание; призовава малайзийското правителство да запази официалния мораториум върху всички екзекуции до пълното премахване на смъртното наказание и замяната на всички смъртни присъди;

26. призовава малайзийските органи и ЕС да включат по съдържателен начин гражданското общество, профсъюзите и защитниците на правата на човека в прилагането на това споразумение;

27. изтъква, че проблемите, свързани с правата на човека, трябва да бъдат взети предвид при всякакви преговори с Малайзия;

28. подчертава, че споразуменията за свободна търговия на ЕС предвиждат т.нар. „клауза за неизпълнение“, която води до спиране на търговските преференции в случай на нарушения на съществените елементи на СПС;

o

o o

29. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, правителствата и парламентите на държавите членки и правителството и парламента на Малайзия.